

IERĀDĪTO ZEMES LIETOJUMU ROBEŽU FOTOPLĀNI

INSTRUKCIJA

2023

Valsts zemes
dienests

SATURS

VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA	3
KARŠU PIESLĒGŠANA	4
SKAIDROJUMS PAR KONTŪRU FOTOKARTĒM UN IERĀDĪTAJĀM ZEMES LIETOJUMA ROBEŽĀM	6

VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

- Ierādīto zemes lietojumu robežu fotoplānu tematiskās kartes (turpmāk – **karte**) nodrošina iespēju pārlūkot zemes robežu ierādīšanas laikā izmantotās kontūru fotokartes ar vēsturisku informāciju par mērnieku ierādītajām zemes lietojuma robežām laika posmā no 1990.gada līdz ~ 2000.gadam (turpmāk – **fotoplāni**).
 - Fotoplāni ir skenēti un ģeoreferencēti, izveidojot karti Latvijas ģeodēzisko koordinātu sistēmā LKS-92 TM.
 - Atsevišķi fotoplāni kartē var pārklāties un tiem var būt nobīdes.
 - Atsevišķi fotoplāni ir skenēti melnbalti 1990-to gadu beigās, dažās teritorijās ir pieejami vairāki fotoplāni, ko var pārlūkot atsevišķos slāņos.
 - Ierādīto zemes lietojumu robežu fotoplāni pieejami tematiskajās kartēs:
 - "*Fotoplāni*", kur pārlūkojami fotoplāni, kas izgatavoti, izmantojot 1963.gada koordinātu sistēmas nomenklatūru (piem. C-49-24-G-B-2 (2375)). Fotoplāni pieejami gandrīz visā valsts teritorijā - bijušajā Alūksnes, Balvu un Rēzeknes rajonā informācija pieejama daļēji, bet bijušajā Ludzas rajonā un Rīgas pilsētā informācija nav pieejama;
 - "*Fotoplāni austrumi*", kur pārlūkojami fotoplāni, kas izgatavoti, izmantojot 1942.gada koordinātu sistēmas nomenklatūru (piem. O-35-127-V-G-1 (2102)). Fotoplāni pieejami par bijušajiem Alūksnes, Balvu, Ludzas un Rēzeknes rajoniem, fotoaina redzama Gulbenes rajonam;
 - "*Fotoplāni papildus*", kur pārlūkojami fotoplāni uz rajonu robežām un speciālie iznesumi. Informācija daļēji pārklājas ar slāņiem "Fotoplāni" un "Fotoplāni austrumi".
-
- Karte tiek attēlota mērogā no 1:3000 līdz 1:10000.
 - Viegļākai kartes lietošanai, vēlams atslēgt tos kartes slāņus, kurus neizmantojat, tai skaitā slāni "Kadastra karte".
 - Valsts zemes dienesta portāla www.kadastrs.lv (turpmāk - Portāls) sadaļā "Palīdzība – Lietošanas instrukcija" pieejama detalizētāka informācija par karšu sadaļas funkcionalitāti un izmantošanu.
 - Karte ir pieejama bez maksas.

KARŠU PIESLĒGŠANA

Kartes lietošanai nepieciešams autorizēties, izmantojot kādu no Portāla piedāvātajām iespējām (ar Latvija.lv autentifikācijas līdzekļiem vai ar Valsts zemes dienesta piešķirtu lietotājvārdu un paroli):

Lai atvērtu karti, Portāla kreisajā pusē sadaļā "Elektroniskie pakalpojumi" - "Apskatīt tematiskās kartes, atlasīt un lejupielādēt datus" jāizvēlas e-pakalpojums "Tematiskās kartes", nospiežot pogu "Lietot":

The screenshot shows the website interface with a sidebar on the left and a main content area. The sidebar includes navigation options like 'Kadastra informācijas sistēma', 'Valsts adrešu reģistrs', 'Kartes', and 'Elektroniskie pakalpojumi'. The main content area is titled 'VZD e-pakalpojumi' and lists various services. The 'Apskatīt tematiskās kartes, atlasīt un lejupielādēt datus' section is expanded, showing a list of services. The 'Tematiskās kartes' service is highlighted with a red box around its 'Lietot' button.

Service Name	Lietot	Apraksts	Price/Details
Pieteikties juridiskās personas kadastrs.lv konta izveidei	Lietot	Apraksts	Bezmaksas (līdz 3 d.d.)
ATIS dati par savām zemes vienībām	Lietot	Apraksts	Bezmaksas*
Mani dati kadastrā	Lietot	Apraksts	Bezmaksas* (1 d.d.)
Vēsturiskā kadastrālā vērtība	Lietot	Apraksts	Bezmaksas*
Informācija par kadastrālās vērtības aprēķinu	Lietot	Apraksts	Bezmaksas*
Tipveida informācija par zemes vienības kadastrālo vērtību	Lietot	Apraksts	27,18*/no 34,04 EUR (līdz 11 d.d.)
Tipveida informācija par zemes vienības daļu	Lietot	Apraksts	27,18*/no 34,04 EUR (līdz 11 d.d.)
Tipveida informācija par būves kadastrālo vērtību	Lietot	Apraksts	27,18*/no 34,04 EUR (līdz 11 d.d.)
Tipveida informācija par būvi (pamatdati)	Lietot	Apraksts	27,18*/no 34,04 EUR (līdz 11 d.d.)
Tipveida informācija par telpu grupu	Lietot	Apraksts	27,18*/no 34,04 EUR (līdz 11 d.d.)
Pieteikums Valsts zemes dienesta pakalpojumam	Lietot	Apraksts	
Datu atlasu veidošana	Lietot	Apraksts	Bezmaksas*
Ģeotelpisko datu lejupielāde	Lietot	Apraksts	Bezmaksas*
Tematiskās kartes	Lietot	Apraksts	Bezmaksas*
Arhīva materiāli	Lietot	Apraksts	Dokuments 8,37*/no 15,23 EUR un lieta 29,95*/no 36,81 EUR (līdz 8 d.d.)

Pēc tam tiek atvērts saraksts ar Valsts zemes dienesta veidotajām tematiskajām kartēm, kur kolonnā "Lietot", jāatzīmē tā tematiskā karte, kuru vēlas aplūkot - "Fotoplāni", "Fotoplāni austrumi", "Fotoplāni papildus" - un jānospiež poga "Tālāk":

VZD e-pakalpojumi X Tematiskās kartes X

1. Lūdzam izvēlēties vienu vai vairākas tematiskās kartes, kuras vēlaties pārlūkot:

Nosaukums	Cena, EUR	Lietot
Tematiskās kartes: Lauksaimniecībā izmantojamās zemes vidējais kvalitatīvais novērtējums	0.00	☐ -
Tematiskās kartes: Pašvaldībām piekritīgā zeme	0.00	☐ -
Tematiskās kartes: Rezerves fonda zeme un zeme reformas pabeigšanai	0.00	☐ -
Tematiskās kartes: Ēkas galvenais lietošanas veids	0.00	☐ -
Tematiskās kartes: 1m2 spēkā esošās kadastrālās vērtības	0.00	☐ -
Tematiskās kartes: Fotoplāni	0.00	☒ -
Tematiskās kartes: Fotoplāni austrumi	0.00	☒ -
Tematiskās kartes: Fotoplāni papildus	0.00	☒ -
Tematiskās kartes: Universālo KV ar NĪ tirgus atskaiti 2022.g. 1.jūlijš pārskata kartes	0.00	☐ -

Tālāk

Nākamajā solī, nospiežot pogu "Atvērt karti", atvērsies Portāla sadaļa "Kartes".

Kartes darbības/rezultāti

Slāņi

- Administratīvās robežas
- Mazciemi
- Adreses
- Fiskālo KV zonējums
- Universālo KV zonējums
- Teritorijas ar uzsāktu mērniecību
- Kļūdainās zemes vienības
- Kadastra grupas
- Kadastra karte
 - Topo 1:50000
 - Topo 1:10000
 - Topo 1:2000
- No BIS pirmsreģistrētās būves
- Fotoplāni
- Fotoplāni austrumi
- Fotoplāni papildus
- Pamata karte
- Ortofoto
- Topo500_100_1000

Panelī "Kartes darbības/rezultāti" pieejamajos slāņos atzīmē (ieklikšķinot) izvēlēto karti - "Fotoplāni", "Fotoplāni austrumi" vai "Fotoplāni papildus". Pēc izvēles izdarīšanas fotoplānus var pārlūkot mērogā no 1:3000 līdz 1:10000.

Uzspiežot uz ikonas , tiek sakļauts izvēlņu koks.

SKAIDROJUMS PAR KONTŪRU FOTOKARTĒM UN IERĀDĪTAJĀM ZEMES LIETOJUMA ROBEŽĀM

Kontūru fotokarte ir aerofotografēšanas ceļā 20.gadsimta 80.gados iegūts attēls M 1:10000, kurā 1 cm atbilst 100 metriem apvidū. Viena kontūru fotokarte dabā atbilst aptuveni 3,8 km x 4,6 km jeb aptuveni 8451 ha).

Zemes lietojuma robežas tika ierādītas zemes reformas pirmās kārtas ietvaros atbilstoši ar Latvijas Republikas Augstākās padomes prezidija 1991.gada 21.februāra lēmumu apstiprinātajam nolikumam "Par Latvijas Republikas lauku apvidus realizējamās zemes reformas pirmās kārtas īstenošanu", lai fiziskām un juridiskām personām ierādītu dabā pastāvīgā lietošanā piešķirtās zemes robežas un izgatavotu zemes robežu plānu.

Zemes reformas sākumā, ņemot vērā izpildāmo darbu apjomus un mērieku skaitu valstī, zemes robežu ierādīšanas metodes noteikšana lauku apvidus zemēm bija vienīgais tehnoloģiski iespējamais mēriecības darbu izpildes veids.

Ierādītās zemes lietojuma robežas iezīmēja jeb uznesa uz kontūru fotokartēm, izmantojot attālumu mērījumus no apvidū un kontūru fotokartē identificējamiem situācijas elementiem, piemēram, ceļu krustojumiem, grāvjiem līdz ierādītajai robežzīmei. Robežzīmes novietojuma attēlojums ir saistīts ar ierādīšanā izmantota situācijas elementa dešifrēšanas precizitāti kontūru fotokartē (kas bija zema) un robežu attēlošanai izmantoto metodiku.

Sākot ar 2000.gadu tika veidota kadastra karte¹ digitālā formātā, uz ortofotokaršu² pamata (par kontūru fotokartēm daudzkārt precīzāks materiāls), ņemot vērā gan vēsturiski ierādītās robežas, gan precīzi uzmērītās robežas.

Līdz ar to, vēsturiski ierādīto zemes lietojumu konfigurācija un katra robežpunkta attēlojums kontūru fotokartē var būtiski atšķirties no robežām apvidū, un kontūru fotokartēs attēlotā informācija par zemes vienību robežām, savietojot ar aktuālo kadastra karti, var nesakrist ar aktuālajā kadastra kartē attēloto informāciju par zemes vienību robežām (arī gadījumos, kad tie satur vienādu informāciju par robežas novietojumu).

¹ Kadastra karte ir Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas telpiskie dati, ko veido kā digitālu pārskata karti par zemes vienību, būvju, nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu un zemes vienību daļu savstarpējo izvietojumu teritorijā.

² Ortofotokarte tiek izgatavota no aerofotouzņēmumiem ar specializētām, šim mērķim domātām datorprogrammām. Ortofoto ir zemes virsmas attēls, kam novērsti visi sagrozījumi, kas rodas ainā fotografēšanas brīdī ainas slīpuma un reljefa ietekmes rezultātā. Visai Latvijas teritorijai ortofotokartes tiek sagatavotas TIFF formātā atbilstoši aerofotografēšanas periodā noteiktajai izšķirtspējai.

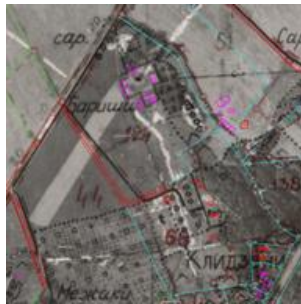
Piemēri:

1.piemērs: zemes robežu plāns atbilst kadastra kartei, bet neatbilst fotoplānam, jo robežu posms - zemes robežu plāna posms D-C - ir precizēts³ atbilstoši ortofotokartei.

izkopējums no zemes robežu plāna

kadastra karte savietota ar fotoplānu

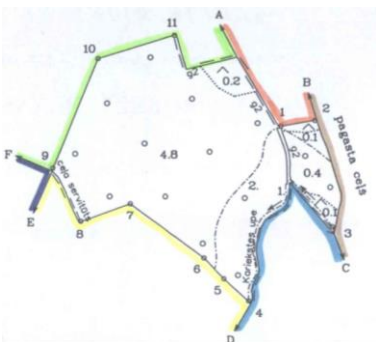

kadastra karte savietota ar ortofotokarti

2.piemērs: zemes robežu plāns (1.att., 2.att.) neatbilst kadastra kartei robežposmā, kas noteikts pa upes vidu, bet atbilst fotoplānam. Situācija veidojusies, jo pierobežnieka zemes vienības robežas ir instrumentāli uzmērītas, robežposma D-C un daļa no robežposma B-6 novietojums kadastra kartē aktualizēts atbilstoši uzmērītai robežai.

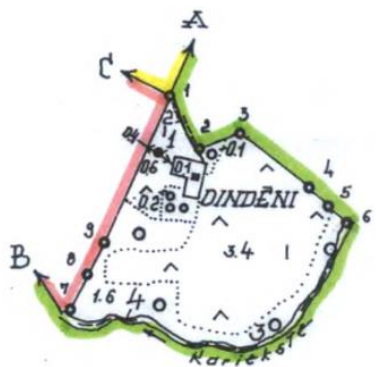
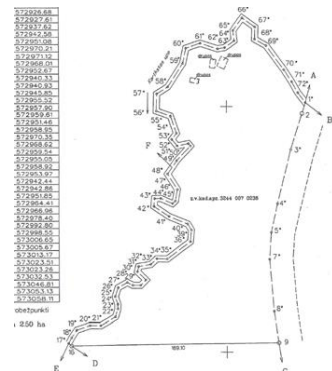
izkopējums no zemes robežu plāna

kadastra karte savietota ar fotoplānu

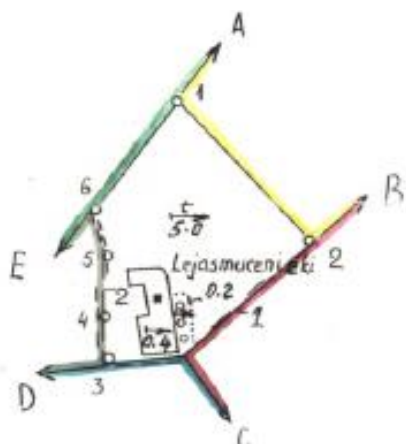
izkopējums no pierobežnieka zemes robežu plāna

³ Saskaņā ar Ministru kabineta 2012.gada 10.aprīļa noteikumu Nr.263 "Kadastra objekta registrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi" 129.1.apakšpunktu kadastra kartē precīzē kadastra objekta attēlojumu atbilstoši aktuālajai ortofotokartei, ievērojot kadastra objekta noteikšanas dokumentos minēto un nemainot uzmērītās zemes vienības robežas, ja konstatē kadastra kartē attēlotā kadastra objekta neatbilstību Valsts zemes dienesta rīcībā esošajai aktuālajai ortofotokartei.

3.piemērs: Pirms zemes vienības sadales zemes vienības robežas atbilda fotoplānam, bet, veicot zemes vienības instrumentālo uzmērīšanu un sadali, zemes vienības robežas aktualizētas, atbilstoši aktuālajam zemes robežu plānam.

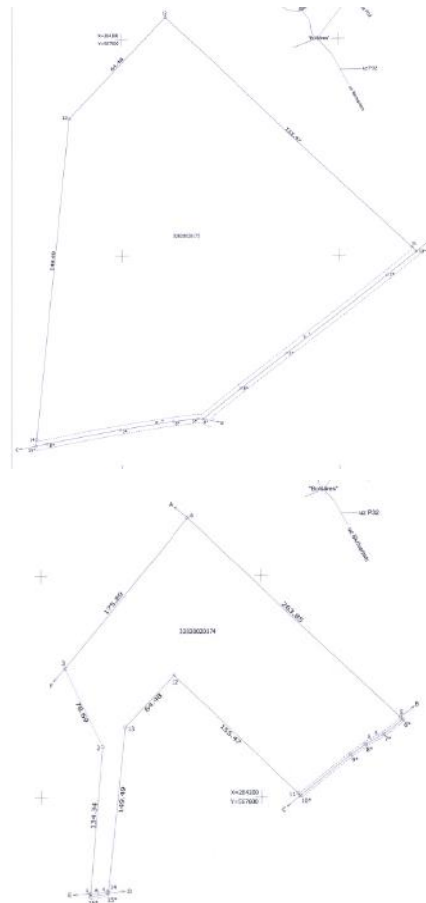
izkopējums no zemes robežu plāna

kadastra karte savietota ar fotoplānu

izkopējums no zemes robežu plāna

Detalizētāka informācija par ierādīto zemes lietojuma robežu iezīmēšanu jeb uznešanu kontūru fotokartēs pieejama [šeit](#).

Fotoplāni ir būtiski mērniekiem, lai izvērtētu robežas ierādīšanas laikā veiktos robežas ierādīšanas darbus.